

Kwartaalbericht Varkens 3^e kwartaal 2016

Daling aanbod en toename export China zorgt voor positieve stemming varkensmarkt

Ondersteund door de afname van het aanbod en forse toename van de export naar China, zijn de Europese en Nederlandse varkensprijzen in het tweede kwartaal fors gestegen. Dit herstel was duidelijk hoger dan verwacht. De stijging zet richting het einde van het jaar door, met waarschijnlijk een tijdelijke stabilisatie tijdens de vakantieperiode. Dit ondersteunt de biggenprijzen positief. De daling van het Britse Pond als gevolg van de Brexit, heeft wel een negatieve invloed op de prijsvorming. Het Verenigd Koninkrijk is na Duitsland voor ons immers de belangrijkste afzetmarkt.

De grootste uitdagingen voor de varkenssector de komende maanden blijven het beter inspelen op de veranderende vraag in binnen- en buitenland en het beperken van de productiegroei. Met duidelijke aandacht voor de kwaliteit van biggen en varkensvlees. De huidige prijsopleving zorgt namelijk niet voor een structurele oplossing van de afgenomen concurrentiepositie van de Nederlandse varkenssector.

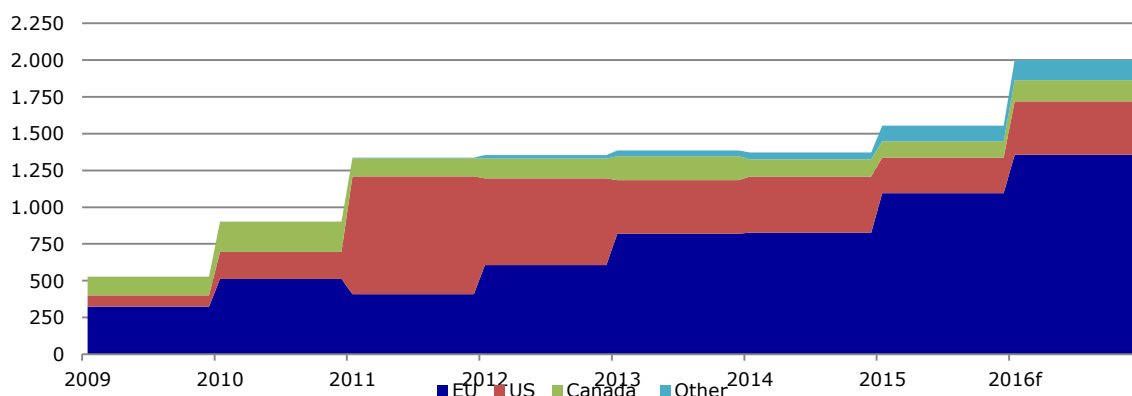
Ontwikkelingen tweede kwartaal

De varkensprijzen zijn in het tweede kwartaal sneller gestegen dan verwacht. Nadat de varkensprijzen half februari met € 1,21 per kilo karkasgewicht (VION)

het dieptepunt hadden bereikt, herstelden de prijzen zeer snel in het tweede kwartaal tot € 1,62 per kilo eind juni. De belangrijkste oorzaken waren de groter dan verwachte afname van het aanbod in de EU en de forse toename van de export. Het aanbod in de EU en Nederland is sneller gedaald door het grotere aantal geslachte biggen in december.

De export van varkensvlees inclusief bijproducten uit de EU groeide met 35,1% tot 1.3 miljoen ton CWE tussen januari en april. Die ontwikkeling zette in mei en juni door. Hierdoor werd de negatieve impact van het volume dat vrijkwam uit de Europese opslagregeling beperkt. De belangrijkste drijver was de export naar China inclusief Hong Kong, waarbij zowel de export van varkensvlees (+ 155% tot 328.000 ton) en dierlijke bijproducten (+ 49% tot 371.000 ton) tussen januari en april 2016 explodeerde als gevolg van de forse productiedaling en resulterende hoge prijzen in China (zie figuur 1). De sterke toename van de import in China is het gevolg van de afname van de zeugen- en varkensstapel. In januari 2016 was het aantal zeugen 4,3 miljoen stuks (-10,3%) en het aantal vleesvarkens 38,9 miljoen dieren (-9,6%), vergeleken met januari 2015. Dit resulteerde in een toename van de import door China in 2016 met circa 30% tot meer dan 2 miljoen ton varkensvlees, inclusief vet en bijproducten (zie figuur 1). Hiervan neemt de EU ongeveer 60% (275.000 ton) voor haar rekening. De totale EU-export naar China in 2016 wordt geschat op 1,4 miljoen ton. Vanuit de EU zijn Duitsland, Spanje en Denemarken de belangrijkste exporteurs. Vanuit Nederland werd in 2015 100.000 ton vlees naar China geëxporteerd.

Figuur 1 Export varkensvlees naar China bestemmingsland door EU landen

Bron: China customs, 2016

Binnen de EU zijn veel bedrijven geaccrediteerd voor export. In combinatie met een gegarandeerde ractopamine-vrije productie resulteert dat in een groot exportvoordeel. Dit wordt verder ondersteund door relatief lage waarde van de Euro vergeleken met de Amerikaanse dollar. Het relatieve aandeel van de EU neemt echter wel af, doordat steeds meer bedrijven in de VS, Canada en Brazilië goedgekeurd worden om naar China te exporteren.

De forse toename van de export naar China zorgt voor een tweedeling in de Europese slachtindustrie. Slachterijen die rechtstreeks naar China kunnen exporteren zijn in staat om een duidelijk hogere marge te realiseren, wat een concurrentievoordeel is in de huidige aanbiedersmarkt. Naar verwachting zal deze tweedeling de consolidatie in de slachtindustrie versnellen.

De stijging van de varkensprijzen was ook positief voor de biggenprijzen. De toename met 11,1% (€ 4,50) per big tussen week 9 en 25 blijft echter duidelijk achter bij de stijging van de prijzen voor vleesvarkens.

Grondstofprijzen

Overmatige regenval in Argentinië en een kleiner dan verwacht areaal in de VS zorgen waarschijnlijk voor een tweede tekort dit jaar aan soja, waarbij de productie lager is dan het verbruik. Samen met speculatie heeft dit een negatief effect gehad op de prijzen. In tegenstelling tot de lichte prijsdruk die aan het begin van het tweede kwartaal werd voorspeld, zijn de sojaprijzen in dit kwartaal fors gestegen. Samen met de door weersinvloeden stijgende prijzenverwachtingen voor mais en tarwe resulteert dit in opwaartse druk op de voerprijzen.

Tabel 1 Prijsverwachting agrarische grondstoffen

	unit	Q1'15	Q2'15	Q3'15	Q4'15	Q1'16	Q2'16	Q3'16(f)	Q4'16(f)	Q1'17(f)	Q2'17
Wheat (Matif)	EUR/t	190	181	176	177	157	159	170	175	175	180
Corn	USD/ton	141	134	140	137	133	145	147	145	147	151
Soybeans	USD/ton	390	379	373	346	346	415	417	398	404	398
Soymeal	USD/ton	338	315	335	292	267	357	340	320	330	315

Bron: Rabobank gebaseerd op Bloomberg, nationale statistieken, f = voorspelling juni 2016.

Verwachtingen Europese en Nederlandse varkensmarkt 3^e kwartaal 2016

De positieve ontwikkelingen in de Europese en Nederlandse varkenshouderij houden de komende maanden aan. De zeugenstapel is sinds de laatste telling in december 2015 in de EU met een geschatte 4-5% en in Nederland met circa 3% afgenomen. Door deze daling blijft het aanbod tot medio 2017 onder druk. Door de goede vraag uit China en Japan is de verwachting dat de exportgroei doorzet.

De daling van het aanbod en de stijgende export zal de varkens- en biggenprijzen, na een verwachte stabilisatie tijdens de vakantieperiode, positief ondersteunen. Door de daling van het Britse pond is de onzekerheid over de hoogte van de stijging echter toegenomen. Met import van 968.000 ton karkasgewicht varkensvlees inclusief bereidingen (zoals bacon) in 2015, is het Verenigd Koninkrijk een van de leidende importeurs in de EU. Nederland heeft daarin, met een geëxporteerd volume van 56.000 ton varkensvlees (karkasgewicht) en 89.000 ton bacon (productgewicht), een belangrijk aandeel.

De stijgende varkensprijzen in het tweede kwartaal resulteerden in een duidelijk verbetering van de voerwinst voor vleesvarkenshouders. Door de zeer slechte start van het jaar en de duurder wordende biggen en varkensvoer, verwacht de Rabobank op dit moment een gemiddelde voerwinst voor geheel 2016. Voor de vermeerderders wordt een bovengemiddelde voerwinst verwacht voor 2016.

Het ingezette prijsherstel is positief, maar leidt op lange termijn niet tot de structurele oplossing voor de varkenshouderij in Nederland.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Voor meer informatie over kwartaalbericht en visiebericht:

Koen van Bergen, sectormanager varkenshouderij Rabobank
Koen.van.Bergen@rabobank.nl of tel.030-2167756

Voor overige informatie:

Marie-Christine Reusken, woordvoerder Rabobank
Marie-Christine.Reusken@rabobank.nl of tel. 06 1311 2847